0.1 2021.11.12. - Nagy ZH

- 1. A mechanika jelenségeit az alábbi három SI alapmennyiségből származtatjuk: hosszúság, tömeg, idő.
- 2. Ha egy tömegpont sebesség-idő függvényének változási sebességét határozzuk meg, a gyorsulás-idő függvényt kapjuk.
- 3. Vízszintes talaj fölött h magasságból úgy kívánunk elhajítani egy testet adott v kezdősebességgel, hogy az a legtovább tartózkodjon a levegőben. A kezdősebesség vektor iránya **függőlegesen felfelé mutató**.
- 4. Egy szabadon eső test sebesség-idő grafikonja egy <u>lineáris</u> függvény. Az elejtett testek v(t) grafikonja a gyakorlatban mindig az ideális görbe <u>alatt</u> helyezkedik el a közegellenállás miatt.
- 5. Az <u>inerciarendszerek</u> egymáshoz képest nyugalomban vannak, vagy egyenes vonalú egyenletes mozgást végeznek.
- 6. Az erők egy csoportját úgy definiáljuk, hogy hatásukra a tömegpont mozgása kielégítsen bizonyos kényszerfeltételeket. Ezek az erők a **kényszererők**.
- 7. Rögzített tengelyű, súrlódásmentes csigán átvetett, elhanyagolható tömegű, nyújthatatlan kötél nem változtatja meg a **kötélerő** nagyságát, csupán az **erő irányát** módosítja.
- 8. A munkatétel értelmében a tömegpontra ható erő munkája egyenlő a tömegpont kinetikus energiá -jának megváltozásával.
- 9. Egy test mechanikai energiája a test kinetikus és potenciális energiáinak összege.
- 10. Egy tömegpont impulzusának idő szerinti deriváltja egyenlő a tömegpontra ható erők eredőjével.
- 11. Tömegpontrendszerek impulzusa állandó, ha a pontrendszerre ható külső erők eredője nulla.
- 12. Pontszerű test gravitációs terében a potenciális energia fordítottan arányos a centrumtól mért távolsággal.

$0.2 \quad 2021.01.06.$

- 1. Egy test 2m utat tesz meg 1m/s sebességgel, további 2m utat pedig 2m/s sebességgel. A test átlagsebessége 4/3 m/s.
- 2. Egy tömegpont <u>potenciális energiája</u> megadja, mennyi munkavégzés árán juttatható a tömegpont egy adott referenciapontból a konzervatív erőtér kiszemelt pontjába.
- 3. Egy R sugarú, m tömegű gyűrű tehetetlenségi nyomatéka a tömegközépponton átmenő, gyűrű síkjára merőleges tengelyre nézve mR^2 , a gyűrű kerületi pontján átmenő tengelyre vonatkoztatva $2mR^2$.
- 4. Egy körmozgás sugara 1m, periódusideje 4s. Az 1 másodperc alatt bekövetkező elmozdulás nagysága $\sqrt{2}$ méter.
- 5. Függőlegesen felfelé elhajított test gyorsulása a pálya tetőpontján **ugyanakkora**, mint az elhajítást követő pillanatban.
- 6. Adott hajlásszögű lejtőn magára hagyott, tisztán gördülő golyó gyorsulása <u>nagyobb</u>, mint egy ugyanakkora tömegű hengeré.
- 7. Ha egy fizikai ingát a tömegközéppontjához igen közel függesztünk fel, a lengésidő határértékben tart végtelenhez.
- 8. Rugóra függesztett rezgő test éppen átmegy az egyensúlyi helyzetén. Gyorsulásvektorának nagysága ebben az esetben <u>nulla</u>.
- 9. Egy test mozgását az "ma + bv + kx = F(t)" egyenlet írja le, ahol F(t) egy szinuszosan változó külső erő. A test ekkor **gerjesztett harmonikus rezgést** végez.
- 10. A Föld felszínéről indított test szökési sebességét a(z) mechanikai energia megmaradás tétele segítségével számolhatjuk ki.
- 11. Az ekvipartíció tétele értelmében egy részecskerendszer teljes energiájának meghatározásához szükséges változók mindegyikéhez $kB\frac{T}{2}$ átlagenergia tartozik.

- 12. Ha a kifeszített húron szembe haladó két azonos frekvenciájú hullám állóhullámot hoz létre, akkor a zérus kitérésű helyeket **csomópontoknak** nevezzük.
- 13. Ha egy folyamat során a rendszer entrópiája növekszik, akkor biztos, hogy a folyamat irrevirzibilis.
- 14. A hűtőszekrény által felhasznált munka 200 J, a teljesítménytényezője 6. A hűtőszekrény belsejéből elvont hő ekkor: **1200 J**.
- 15. Az Adiabatikus folyamatok során a $P \cdot V^k$ szorzat állandó. A térfogat kitevőjében szereplő k konstans az **izobár és az izochor mólhő** hányadosa.

0.3 2021.01.12.

- 1. A tiszta gördülés feltétele, hogy a kerék talajjal érintkező pontja zérus sebességű legyen.
- 2. Forgó vonatkoztatási rendszerben csak akkor lép fel Coriolis-erő, ha a test vonatkoztatási rendszerhez képesti sebességvektora nem nulla, és nem párhuzamos a rendszer forgástengelyével.
- 3. Rugalmas ütközés során csak **konzervatív** erők lépnek fel, ezért érvényes a mechanikai energia megmaradás törvénye.
- 4. Két test egydimenziós tökéletesen rugalmatlan ütközése után a két test sebessége megegyezik.
- 5. Pontrendszer tömegközéppontjának mozgásállapotát csak külső erők változtathatják meg.
- 6. Adott bolygó felszínén a II. kozmikus sebesség $\sqrt{2}$ -ször akkora, mint az I. kozmikus sebesség.
- 7. Egy kisbolygó pályájának nagytengelye 8-szor nagyobb, mint a Föld-Nap távolság. A kisbolygó keringési ideje $\underline{\bf 8}$ év.
- 8. Egy szivacsos szerkezetű, gömb alakú, ρ átlagsűrűségű kisbolygó napközelben megolvad, és tömör, 2ρ sűrűségű gömbbé sűrűsödik össze anyagveszteség nélkül. A bolygó felszínén a gravitációs gyorsulás értéke $\sqrt[3]{4}$ vagy $2^{\frac{2}{3}}$ szorosára nő.
- 9. Egy tömegpontrendszer <u>impulzusmomentuma</u> akkor marad meg, ha a pontrendszerre ható külső erők forgatónyomatéka nulla.
- 10. Ha egy pörgettyű tengelyét egy ponton rögzítjük úgy, hogy az nem esik egybe a tömegközépponttal, a tengely mozgása egy kúppalást felületét súrolja. A jelenséget **precessziónak** nevezzük.
- 11. Egy egyenlítői vulkánkitörés következtében az R sugarú Föld középpontjából m tömegű láva ömlik a felszínre. A Föld tehetetlenségi nyomatéka mR^2 értékkel növekedett meg.
- 12. Az egydimenziós hullámegyenlet szerint a hullámfüggvény hely szerinti második deriváltja arányos a hullámfüggvény idő szerinti második deriváltjával.
- 13. Egy hőerőgépben lezajló körfolyamatot P-V diagramon ábrázolva olyan görbét kapunk, melyeknek körüljárási iránya az óramutató járásával **megegyező irányú**.
- 14. Egy Carnot-gép hideg hőtartálya 0 °C fokos, a gép hatásfoka 50%. A gép meleg hőtartálya $\underline{\bf 273}$ °C fokos.
- 15. Egy **egyatomos gáz** részecske szabadsági fokainak száma három.
- 16. A **kinetikus gázelmélet/ideális gázmodell** felállításakor feltételezzük, hogy a gázrészecskék egymással és az edény falával tökéletesen rugalmasan ütköznek.

0.4 2021.11.24. - Pót Nagy ZH

- 1. Az SI rendszerben a hosszúság, a ..... és az idő alapmennyiségek, míg a sebesség egy ..... mennyiség.
- 2. A sebesség-idő függvény meghatározható a gyorsulás-idő függvény ...... bmeghatározásával.
- 3. Egy ferdén elhajított test pillanatnyi sebességvektora és gyorsulásvektora a ...... zárja be a legkisebb szöget egymással.
- 4. A talajról függőlegesen feldobott test 30 m/s sebességgel esett le. A test körülbelül ...... másodpercig tartózkodott a levegőben.

- 5. Newton II. törvénye értelmében egy tömegpont ....
- 6. Egy bolygó naptávolban 3-szor távolabb van a naptól, mint napközelben. A bolygó centripetális gyorsulásának maximuma és minimuma közti arány: ....
- 7. Egy α hajlásszögű lejtőn elhelyezett m tömegű test nem csúszik meg. A testre ható tapadási súrlódási erő értéke: ......
- 8. A munkatétel értelmében egy tömegpont ..... egyenlő a tömegpontra ható erők munkájával.
- 9. A közegellenállási erő a sebesség négyzetével arányos. A közegellenállási erő teljesítménye a sebesség ..... arányos.
- 10. Egy forgó vonatkoztatási rendszerben akkor nem hat ..... egy testre, ha az a forgó rendszer tengelyével párhuzamosan mozog.
- 11. Egy R sugarú bolygó felszínén a potenciális energia értéke E. A bolygó felszíne felett 2R távolságra a potenciális energia értéke ....
- 12. Nehézségi erőtérben a potenciális energiát konvencionálisan az E=mgh összefüggéssel adjuk meg. Ilyenkor feltételezzük, hogy a nehézségi erőtér ....